Civillieta Nr.C12236119
Lietas arhīva Nr. C-0388-20/16
ECLI:LV:DAUT:2020:0127.C12236119.3.S

S P R I E D U M S
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ
2020.gada 27.janvārī, Krāslavā

Daugavpils tiesas
tiesnese G.Kusiņa
izskatīja rakstveida procesā civillietu akciju sabiedrības "MC Finance" vienkāršotās procedūras prasība pret /pers. B/ par naudas piedziņu.

A p r a k s t o š ā d a ļ a

[1] Tiesā saņemta akciju sabiedrības "MC Finance" vienkāršotās procedūras prasība pret /pers. B/ par naudas piedziņu, kurā norādīts, ka 2017.gada 22.decembrī starp AS "MC Finance" un /pers. B/ tika noslēgts Atgriezeniskais Finanšu līzinga līgums Nr.20171222-2837 (Līguma ID LG003000), saskaņā ar kuru atbildētāja uzdevumā prasītājs iegādājās savā īpašumā un nodeva atbildētāja turējumā un lietošanā transportlīdzekli PEUGEOT 407, 2007.izlaiduma gads, VIN: /šasijas numurs/, valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, kā arī piešķīra atbildētājam tiesības līzinga objektu izpirkt, veicot līzinga līgumā paredzētos maksājumus. Atbildētājs savlaicīgi neveica līgumā paredzētos maksājumus. Līzinga līguma maksājumu kavējuma gadījumā atbildētājam ir jāmaksā prasītājam nokavējuma procenti 0,18 % dienā no nokavētā maksājuma summas par katru nokavējuma dienu.

2018.gada 19.oktobrī atbildētājs tika informēts, ka prasītājs saskaņā ar līzinga līguma 10.4.apakšpunktu pirms termiņa pieprasa izpildīt visas saistības pēc līzinga līguma līdz 2018.gada 29.oktobrim, jo ir iestājies līzinga līguma 10.3.1.apakšpunktā noteiktais nokavējums. Līzinga objekts tika pārņemts prasītāja valdījumā, un tika veikta līzinga objekta pirmspārdošanas sagatavošana. Prasītājs izmantoja savas līzinga līguma 10.6.punktā noteiktās tiesības un realizēja līzinga objektu par brīvu cenu. No līzinga objekta pārdošanas iegūtie naudas līdzekļi 1400 *euro* tika novirzīti atbildētāja parāda daļējai dzēšanai. Prasītājam izveidojās papildu izdevumi: līzinga objekta novērtēšana 42,35 *euro*; CSDD sniegtie pakalpojumi 3,02 *euro*.

Pēc līzinga objekta realizācijas 2018.gada 1.novembrī prasītājs nosūtīja atbildētājam paziņojumu par atlikušajām saistībām, ar kuru informēja par parāda apmēru un pieprasīja līdz 2018.gada 12.novembrim nokārtot savas saistības pēc līzinga līguma, kā arī brīdināja, ka līzinga līguma saistību neizpildes gadījumā prasītājs uzsāks līzinga līgumā noteikto saistību piespiedu izpildīšanas procesu, iesniedzot tiesā attiecīgu prasības pieteikumu pret atbildētāju.

Pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1652., 1716., 1717., 1720., 1753., 1756., 1943., 1946.pantu, lūdz piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam parāda kopējo summu 2064,92 *euro*, kas sastāv no pamatsummas parāda 2019,55 *euro* un papildu izdevumiem 45,37 *euro*, tiesāšanās izdevumus. Lūdz noteikt prasītājam tiesības saņemt likumiskos procentus 6% gadā no piedzītās, bet nesamaksātās parāda pamatsummas, līdz sprieduma pilnai izpildei.

[2] Atbildētājs iesniedza tiesā paskaidrojumu, kurā norādīja, ka prasību neatzīst. 2017.gada 22.decembrī starp viņu un akciju sabiedrību "Money Express Credit" tika noslēgts līzinga līgums par automašīnas PEUGEOT 407, šasijas Nr./šasijas numurs/, iegādi. Akciju sabiedrību "Money Express Credit" līguma noslēgšanas laikā uz pilnvaras pamata pārstāvēja /pers. C/, kura novērtēja automašīnu 3375 *euro* apmērā. Visu laiku, kamēr automašīna atradās atbildētāja rīcībā, viņš to izmantoja kārtīgi, veicot nolietojošos detaļu nomaiņu, tas ir, uzlaboja automašīnas tehnisko stāvokli attiecībā pret to stāvokli, kādā automašīna bija 2017.gada 22.decembrī. Saskaņā ar līgumu viņš veica maksājumus kopā 940,37 *euro* apmērā. Sakarā ar finansiālā stāvokļa pasliktināšanos, viņš nolēma pārtraukt līgumiskās attiecības. Automašīnu pilnā tehniskā kārtībā nodeva akciju sabiedrības "Money Express Credit" pārstāvim. Pēc tam saņēma ziņu, ka automašīna pārdota par 1400 *euro*, lai gan identiskas automašīnas cena tirgū uz to brīdi bija vidēji 2500 *euro*. Uzskata, ka automašīna nevarēja 9 mēnešu laikā zaudēt savu tirgus vērtību tādā apmērā.

[3] Atbildētājs ir pieteicis lūgumu izskatīt lietu tiesas sēdē, jo lietā jāveic automašīnas objektīva novērtēšana pārdošanas brīdī.

Tiesa uzskata pieteikto lūgumu par nepamatotu, jo lietā ir prasītāja iesniegts automašīnas novērtējums, kas ir veikts pirms automašīnas pārdošanas. Atbildētājs nav iesniedzis citu automašīnas novērtējumu, un tiesas sēdē nav iespējams iegūt jebkādu papildu informāciju par automašīnu, kas pārdota 2018.gadā. Līdz ar to, nav pamata noteikt lietas izskatīšanu tiesas sēdē.

M o t ī v u d a ļ a

[4] Novērtējusi rakstveida pierādījumus, prasības pieteikumā un atbildētāja paskaidrojumā norādītos argumentus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

[5] No lietas materiāliem pievienotā Uzņēmumu reģistra 2019.gada 9.aprīļa lēmuma izriet, ka prasītāja firma mainīta no akciju sabiedrība "Money Express Credit" uz akciju sabiedrību "MC Finance".

[6] No lietas materiāliem redzams, ka 2017.gada 22.decembrī starp prasītāju un atbildētāju noslēgts atgriezeniskais finanšu līzinga līgums Nr.20171222-2837, saskaņā ar kuru prasītājs atbildētāja uzdevumā apņēmās nopirkt transportlīdzekli PEUGEOT 407, 2007.gada izlaidums, šasijas Nr./šasijas numurs/, par pirkuma maksu 3375 *euro,* līguma atlīdzību 185 *euro*, nosakot, ka līgums jāizpilda 72 mēnešos, t.i. līdz 2023.gada 25.decembrim, maksājumus veicot katra mēneša 25.datumā. Savukārt atbildētājs apņēmās pieņemt līzinga objektu savā turējumā un lietošanā, kā arī veikt prasītājam līgumā un maksājumu grafikā paredzētos maksājumus, tostarp procentus par naudas līdzekļu izmantošanu un nokavējuma procentus maksājumu kavējuma gadījumā (līguma vispārīgo noteikumu 8., 9.punkts).

Komerclikuma 463.panta pirmā daļa nosaka, ka līzinga līgums ir tāds līgums, ar kuru komersants (līzinga devējs) apņemas iegūt īpašumā līzinga ņēmēja izraudzītu lietu no līzinga ņēmēja izraudzītas trešās personas (pārdevēja) un nodrošināt šīs lietas nodošanu līzinga ņēmēja lietošanā, bet līzinga ņēmējs apņemas pieņemt šo lietu un samaksāt nolīgto atlīdzību.

Ar 2017.gada 22.decembra pavadzīmi Nr.MECL 00614 pierādīts, ka atbildētājs saņēmis līzinga objektu PEUGEOT 407, šasijas Nr./šasijas numurs/, par summu 3375 *euro*.

[7] Lietā nepastāv strīds par apstākli, ka atbildētājs savas saistības atbilstoši noslēgtā līguma nosacījumiem nav izpildījis un nav samaksājis nolīgto atlīdzību pilnā apmērā.

Civillikuma 1589.pants noteic, ka vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Atbilstoši Komerclikuma 467.panta 1.punktam līzinga devējs ir tiesīgs tūlītēji uzteikt līzinga līgumu un bez brīdināšanas pārņemt līzinga objektu savā faktiskā valdījumā, ja līzinga ņēmējs, kurš nokavējis nolīgtās atlīdzības samaksas termiņu, nav samaksājis šo atlīdzību 15 dienu laikā pēc līzinga devēja atgādinājuma saņemšanas.

Pušu noslēgtā līguma 10.3.1.punkts nosaka, ka līzinga devējs ir tiesīgs pieprasīt nodot līzinga objekta turējumu līzinga devējam un pirms termiņa izpildīt visas saistības pēc līguma, veikt piespiedu līzinga objekta pārņemšanu un ierosināt līzinga objekta pārdošanu, ja līzinga ņēmējs vairāk par 30 dienām kavē jebkura līgumā vai maksājumu grafikā paredzētā maksājuma izpildi. Šajā gadījumā atbilstoši līguma 10.5.punktam līzinga devējs rakstveidā pieprasa līzinga ņēmējam norādītajā termiņā un vietā nodot līzinga objekta turējumu un/vai līdz minētā termiņa beigām pirms termiņa izpildīt visas saistības pēc līzinga līguma.

Tiesa konstatē, ka prasītājs izmantoja līguma 10.3.1.punktā paredzētās tiesības , 2018.gada 19.oktobrī nosūtot atbildētājam pieprasījumu par pirmstermiņa līguma saistību izpildi, kurā lūgts līdz 2018.gada 29.oktobrim samaksāt pamatsummas parādu 3253,36 *euro*, procentus, kas aprēķināti līdz 2018.gada 19.oktobrim 165,36 *euro* un nokavējuma procentus 0,83 *euro*, kas aprēķināti līdz 2018.gada 19.oktobrim, kopā 3419,55 *euro*. Vienlaicīgi prasītājs lūdzis atbildētāju sazināties ar prasītāju, lai vienotos par līzinga objekta nodošanas laiku un vietu.

Netiek apstrīdēts, ka atbildētājs nodeva prasītājam līzinga objektu, no kā secināms, ka atbildētājam nebija iebildumu pret līguma pirmstermiņa izbeigšanu.

Saskaņā ar pušu noslēgtā līguma 10.6.punktu līgumā paredzētajos gadījumos, kad līzinga devējs pārņem līzinga objektu savā turējumā, un gadījumos, kad līzinga devējs vienpusēji atkāpjas no līguma, līzinga ņēmējs pilnvaro līzinga devēju realizēt līzinga objektu par brīvu cenu bez izsoles, ņemot vērā līzinga objekta veikto novērtējumu.

No prasības pieteikumam pievienotajiem dokumentiem redzams, ka 2018.gada 31.oktobrī prasītājs atsavināja līzinga objektu trešajai personai par pirkuma maksu 1400 *euro*, novirzot iegūtos naudas līdzekļus atbildētāja parāda daļējai dzēšanai.

Ar 2018.gada 1.novembra vēstuli prasītājs informēja atbildētāju par līzinga objekta pārdošanu, vienlaicīgi pieprasot līdz 2018.gada 12.novembrim samaksāt pamatparāda summu 2019,55 *euro* un papildu izdevumus 45,37 *euro*.

No prasības pieteikumam pievienotā parāda aprēķina redzams, ka atbildētāja aizdevuma pamatsummas parāds bija 3253,36 *euro*, jo atbildētājs veicis astoņus maksājumus saskaņā ar līgumu 940,37 *euro*, par ko lietā strīds nepastāv.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Izvērtējot parāda aprēķinu, tiesa uzskata par matemātiski pareizu prasītāja veikto nolīgto procentu un nokavējuma procentu parāda aprēķinu. Tāpat tiesa atzīst, ka prasītājs saskaņā ar Civillikuma 1843.pantu bija tiesīgs no līzinga objekta pārdošanas iegūto summu vispirms ieskaitīt vēl nenomaksātos procentos, un tikai pēc tam pamatparāda dzēšanai.

[8] Atbildētājs nav apstrīdējis prasības pieteikumā minētos faktus, bet apstrīdējis prasības summu, uzskatot, ka automašīna pārdota par neadekvāti zemu cenu.

Prasītājs iesniedza lietā ziņojumu par vieglās pasažieru automašīnas PEUGEOT 407, valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, vērtību, kuru veicis sertificēts eksperts Guntis Geldners (profesionālās kvalifikācijas sertifikāts Nr.25), kur norādīts, ka transportlīdzekļa PEUGEOT 407, VIN Nr./numurs/, valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, tirgus vērtība, kas noteikta 2018.gada 23.oktobrī, ir 1800 *euro*, t.sk. PVN 21 %, bet piespiedu pārdošanas vērtība 1300 *euro*, t.sk. PVN 21 %. Līdz ar to nav pamata apšaubīt transportlīdzekļa brīvās pārdošanas cenu, jo tā ir sertificēta eksperta noteiktās vērtības robežās.

Atbildētājs nav iesniedzis pierādījumus, kas apliecinātu parāda samaksu pilnā apmērā. Līdz ar to tiesa atzīst, ka ir pamats piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam pamatparādu 2019,55 *euro* apmērā.

Atbilstoši pušu noslēgtā līzinga līguma 8.12.punktam līzinga ņēmējs apmaksā visus līzinga objekta novērtēšanas izdevumus, kā arī samaksā vērtētājam atlīdzību, ja vērtētāja pakalpojumi ir nepieciešami fakta konstatēšanai vai jebkādu līdzēju starpā radušos strīdu atrisināšanai. Saskaņā ar līguma 8.13.punktu līzinga ņēmējam ir pienākums segt visus izdevumus un zaudējumus, kas sakarā ar līgumu vai līzinga objektu līzinga ņēmēja darbības vai bezdarbības rezultātā radušies trešajām personām vai līzinga devējam.

Atbildētājam, neveicot maksājumus līgumā un maksājumu grafikā noteiktajā termiņā, prasītājam radušies izdevumi sakarā ar transportlīdzekļa realizāciju - automašīnas novērtēšanu 42,35 *euro*, Ceļu satiksmes drošības direkcijas sniegtajiem pakalpojumiem 3,02 *euro*, kurus ir pamats piedzīt no atbildētāja prasītāja labā.

[9] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu tiesa atzīst, ka prasītājam nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētāja likumiskos 6 % gadā no nesamaksātā parāda.

[10] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu no atbildētāja par labu prasītājam ir jāpiedzen samaksātie tiesas izdevumi – valsts nodeva 309,74 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3,30 *euro*, kopā 313,04 *euro*.

R e z o l u t ī v ā d a ļ a

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 97., 41., 193., 204.[1] pantiem tiesa

n o s p r i e d a

Prasību apmierināt pilnīgi.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu akciju sabiedrībai "MC Finance", reģistrācijas Nr.40103326532, parādu 2064,92 *euro* (divi tūkstoši sešdesmit četri *euro* 92 centi) un tiesas izdevumus 313,04 *euro* (trīs simti trīspadsmit *euro* 04 centi), kopā 2377,96 *euro* (divi tūkstoši trīs simti septiņdesmit septiņi *euro* 96 centi).

Noteikt akciju sabiedrībai "MC Finance" tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei vai līdz brīdim, kad procentu summa sasniegs nesamaksātā parāda apmēru, saņemt no atbildētāja /pers. B/ likumiskos sešus procentus gadā no nesamaksātā parāda.

Noteikt /pers. B/termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Latgales apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.^{2} pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, iesniedzot apelācijas sūdzību Daugavpils tiesā.

Spriedums sastādīts un pieejams Daugavpils tiesas kancelejā 2020.gada 27.janvārī.

Tiesnese G.Kusiņa